

Fənn sillabusu

İxtisas: 050112-Məktəbəqədər təhsil (A+B)

Fakültə: Filologiya və ibtidai təhsil

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində musiqi və onun tədrisi metodikası

Fənn proqramı: "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 14 sentyabr 2022-ci il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

(Protokol N 1)

Kodu: İPF- B13

Təhsil ili: III (2025 - 2026) Semestr V

Tədris yükü: Cəmi: 150 saat. Auditoriya saati 60 saat(30 saat mühazirə , 30 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı,dərəcəsi: Müəllim, Fərzullayeva Şəhla Səfər qızı

E-mail: sehlaferzullayeva063@gmail.com

Korpusun ünvanı: Lənkəran ş.,Ə.Məmmədov küçəsi19, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət günləri və saat :

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat

1. J.Qədimova. Musiqi və onun tədrisi metodikası. Bakı, 2007

2.J.Qədimova, E.Əfəndiyeva. Musiqi və onun tədrisi metodikası və nəzəriyyəsi. Bakı, 2011

3.N.Bağirov. Musiqinin elementar nəzəriyyəsi. Bakı, 2000

4.Ş.Qasimova .N.Bağirov"Azərbaycan musiqi ədəbiyyatı". Bakı, 1984

5.Tamilla Hüseynova .Musiqi ədəbiyyatı Bakı, 2005

6. Ü.Hacıbəyov. Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları. Bakı, 2003

7.O.Rəcəbov Ümumtəhsil məktəblərində musiqi tədrisi metodikası, Bakı-2005

Əlavə ədəbiyyat

8. N.Məlikova. Musiqi vasitəsi ilə bədii zövqün formalaşması. Bakı. 2000

9.F.Zeynalov, M.İsmayılov. İbtidai musiqi nəzəriyyəsi.Bakı-2006

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: Musiqi və onun tədrisi metodikası fənni üçün IV tədris ilinin birinci semestrində 45 saat mühazirə, 30 saat seminar məşğələsi nəzərdə tutulur. Kursun tədrisində məqsəd musiqi tədrisinin inkişaf etdirilməsi, musiqi tədrisinin təlim prosesində əhəmiyyətinin izah edilməsi, musiqinin tərbiyəvi və estetik imkanlarından istifadə edilməsi,uşaqlarda musiqi dinləmək zövqünün inkişaf etdirilməsi üçün müasir təlim metodlarından istifadə bacarıqlarının öyrədilməsidir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə qeyd olunmalıdır.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilər.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal- tələbənin cavabı əsasən çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim-mövzu planı: 60 saat (30 saat mühazirə, 30 saat seminar)

S.s	Keçirilən mühazirə mövzuların məzmunu	Müh.	Tarix
1	Mövzu:Məktəbəqədər müəssisələrdə musiqi təliminin məqsəd və vəzifələri	2	

	Plan: 1.Məktəbəqədər müəssisələrdə musiqi təliminin məqsəd və vəzifələri. 2.Umumi təhsil məktəblərində musiqi tərbiyəsinin növü haqqında. Mənbə: [1,2,4,6,7,8]		
2.	Mövzu: Musiqi sistemi.Səsdüzümü .Səsin yazı ifadəsi. Plan: 1. Musiqi sistemi. 2.Səsdüzümünün əsas prinsipləri. 3.Səsin yazı ifadəsi. 4.Not sətri. 5.Əlavə xətlər. 6.Açarlar. Mənbə: [1,2,4,6,7,8]	2	
3.	Mövzu: Oktava sistemi.Diapazon.Registr Ölçülər. Plan: 1. Oktava, 2.Diapazon. 3. Registr haqqında , 4.Ölçülər: Sadə,mürəkkəb, qarışıq,dəyişən. Mənbə: [1,2,4,5,6,7,8]	2	
4.	Mövzu: Metr.Xanə.Xanə ölçüləri. Ritm. Plan: 1. Metr 2. Xanə, Xanə ölçüləri 3. Ritm Mənbə: [1,2,3,7,8]	2	
5.	Mövzu: Alterasiya işarələri.Temp Plan: 1. Temp haqqında məlumat vermək. 2. Alterasiya işarələri Mənbə: [1,2,8,9]	2	
6.	Mövzu: Azərbaycan milli ladları. Plan: 1. Rast, Şur, Segah, Şuştər, Çahargah, Bayati-şiraz və Humayun. Mənbə: [1,2,4,5,6,7,8]	2	
7.	Mövzu: Lad və qammalar. Plan: 1. Lad və onun pillələri. 2. Qammalar. Mənbə: [1,2,3,4,6,7,8]	2	
8.	Mövzu: Melodiya Faktura Melizm. Plan:1.Melodiya haqqında məlumat. 2.Melodiyanın hərəkətinin istiqamət şəkilləri. 3.Musiqinin yazılış usulu. 4.Melizm bəzək işarələri. Mənbə: [1,2,3,4,6,7,8]	2	
9.	Mövzu: Musiqidə janr və formalar. Plan: 1. Xalq musiqisi 2. Xor sənəti 3.Simfoniya Opera Balet. Mənbə: [1,2,3,4,6,7,8,9]	2	
10.	Mövzu: Vokal musiqisi janrları; mahnı, romans, ariya.Kontata, oratoriya. Plan:1. Vokal musiqi janrları. 2.Romans. 3.Kontata. 4.Oratoriya. Mənbə: [1,2,4,5,6,7,8]	4	
11.	Mövzu: Azərbaycan xalq musiqisinin janrları. Plan: 1.Əmək mahnıları Mərasim mahnıları Məişət mahnıları Tarixi mahnılar Mənbə: [1,2,3,4,6,7,8,9]	2	
12.	Mövzu: Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbi. Plan: 1. Azərbaycan musiqi sənətinin ilk klassikləri. 2. Ü.Hacıbəyov həyat və yaradıcılığı. 3. Ü.Hacıbəyovun operaları. 4. Ü.Hacıbəyovun musiqili komediyaları. 5. Ü.Hacıbəyovun romans yaradıcılığı. Mənbə: [1,2,4,5,6,7,8]	2	
13.	Mövzu: M.Maqomayev həyat yaradıcılığı. 1. M.Maqomayevin həyat yaradıcılığı. 2. M.Maqomayevin opera yaradıcılığı. Mənbə: [1,2,3,4,6,7,8]	2	
14.	Mövzu: Azərbaycan bəstəkarının yaradıcılığında uşaq mahnıları. Plan:1.Uşaq mahnıları yazan klassik Azərbaycan bəstəkarları. 2.Peşəkar uşaq mahnıları bəstəkarları O.Zülfüqarov, Q.Hüseynli , A.Rzayeva. O.Rəcəbov Ş.Axundova Mənbə: [1,2,4,5,6,7,8]	2	
15.	Mövzu: Azərbaycan xalq janrları. Plan:1. Muğamlar haqqında. 2.Xalq rəqsləri 3.Aşıq mahnıları Mənbə: [1,2,4,5,6,7,8]	2	
	Cəmi:	30s.	

Nö	Keçirilən seminar mövzularının məzmunu	saat	Tarix
1.	Məktəbəqədər müəssisələrdə musiqi təliminin məqsəd və vəzifələri.	2	
2.	Musiqi sistemi. Səsdüzümü . Səsin yazı ifadəsi.	2	
3.	Oktava sistemi.Diapazon Registr Ölçülər	2	
4.	Metr xanə Xanə ölçüləri Ritm.		
5.	Temp.Alterasiya işarələri	2	

6.	Azərbaycan milli ladları.	2	
7.	Lad və qammalar.	2	
8.	Melodiya.Faktura Melizm	2	
9.	Musiqidə janr və formalar.	2	
10.	Vokal musiqi janrları;mahnı romans ariya Kontata oratoriya.	2	
11.	Azərbaycan xalq musiqisinin janrları.	2	
12.	Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbi.	2	
13.	Muslum Maqomayev həyat yaradıcılığı.	2	
14.	Azərbaycanbəstəkarının yaradıcılığında uşaq mahnıları.	2	
15.	Azərbaycan xalq janrları.	2	
	Cəm:	30s.	

XI.Fənn üzrə tələblər,təpşiriqlər:

-Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür-bacarıq və vərdişləri:

-İnformasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və vərdişi

-Tədqiqat sahəsi üzrə işin məqsəd və vəzifələri

-Müqayisə, ümumiləşdirmə və sistemləşdirmə, tənqidi yanaşma, ziddiyyətləri görmə bacarıqı

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Bu fənn məktəbəqədər muəssisələrində muasir musiqi təhsil proqramlarının konseptual əsasları və məzmununu öyrənir, musiqi tədrisinin nəzəri əsalarını inkişaf tarixini, musiqi tədrisinin kurikulumunun məzmunu, tədris metodik matreallarının məktəbəqədər Dövlət Təhsil Standartları əsasında təhlil edir.

XIII. İmtahan sualları:

1. Məktəbəqədər muəssisələrdə musiqi təliminin məqsəd və vəzifələri.
2. Musiqi sistemi.
3. Səsin yazı ifadəsi Notlar
4. Not sətri Əlavə xətlər
5. Ölçülər Səsdüzümünün əsas prinsipləri. Fortapiano haqqında
6. Oktava sistemi
7. Diapazon. Registr
8. Ölçülər Sadə,mürəkkəb, qarışıq, dəyişən ölçülər.
9. Xanə, Xanə ölçüləri.
10. Metr, Ritm.
11. Alterasiya işarələri.
12. Temp haqqında.
13. Lad və qamma haqqında.
14. Azərbaycan ladları.
15. Melodiya
16. Faktura, Melizm.
17. Xor sənəti .
18. Simfoniya.
19. Opera, Balet.
20. Vokal musiqi janrları: mahnı, romans, ariya.
21. Kontata, Oratoriya.
22. Əmək mahnıları.
23. Mərasım mahnıları.
24. Məişət mahnıları .
25. Tarixi mahnılar
26. Muğamlar haqqında
27. Klassik muğamlar Zərbi muğamlar
28. Azərbaycan xalq mahnıları
29. Aşıq mahnıları
30. Xalq rəqsləri
31. Uşaq mahnıları yazan Azərbaycan bəstəkarları-Oktay Zulfıqarov
32. Uşaq mahnıları yazan Azərbaycan bəstəkarları-Ağabacı Rzayeva
33. Uşaq mahnıları yazan Azərbaycan bəstəkarları-Oktay Rəcəbov
34. Uşaq mahnıları yazan Azərbaycan bəstəkarların-Şəfiqə Axundova
35. U. Hacıbəyov həyat yaradıcılığı.
36. U. Hacıbəyov opera yaradıcılığı.
37. U. Hacıbəyovun musiqili komediyaları.
38. U. Hacıbəyovun vokal yaradıcılığı.
39. Muslum Maqomayevin həyat yaradıcılığı.
40. Muslum Maqomayevin opera yaradıcılığı

XIV.Kollokvium sualları:

I kollokvium sualları

1. Məktəbəqədər muəssisələrdə musiqi təliminin məqsəd və vəzifələri
2. Musiqi sistemi
3. Səs düzümü.Fortepiano haqqında
4. Səsin yazı ifadəsi.Notlar
5. Not sətri.Əlavə xətlər
6. Oktava sistemi
7. Diapazon Registr
8. Sadə mürəkkəb qarışıq və dəyişən ölçülər
9. Metr Ritm
10. Xanə. Xanə ölçülər
11. Alterasiya işarələri
12. Temp haqqında
13. Lad haqqında
14. Azərbaycan milli ladları

15. Qamma və onun pillələri

II kollokvium sualları

1. Melodiya haqqında
2. Faktura Melizm
3. Xor sənəti
4. Simfoniya
5. Opera Balet
6. Vokal musiqi janrları, mahnı, romans, arya
7. Kontata Oratoriya
8. Əmək mahnıları
9. Mərasim mahnıları
10. Məişət mahnıları
11. Tarixi mahnılar
12. U Hacıbəyov həyat yaradıcılığı
13. U Hacıbəyov opera yaradıcılığı
14. U Hacıbəyovun musiqili komediyaları
15. U Hacıbəyovun vokal yaradıcılığı

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində musiqi və onun tədrisi metodikası fənninin sillabusu 050112-Məktəbəqədər təhsil (A+B) ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

B/m.Ş.S.Fərzullayeva

Kafedra müdiri:

dos. A.B.Əliyev